

Koortsstuip

Bij een kind met koorts kunnen plotseling heftige schokken optreden aan beide armen en benen. Dit noemen we een koortsstuip. Er zijn ook andere vormen van een koortsstuip, waarbij een kind kan verstijven of juist helemaal slap kan worden, maar deze vormen treden veel minder vaak op.

U heeft deze folder gekregen omdat uw kind een koortsstuip (ook wel 'koortsconvulsie') heeft doorgemaakt. Het zien van een koortsstuip is voor veel ouders beangstigend en indrukwekkend en roept vaak vragen op. De arts heeft u waarschijnlijk al veel verteld over de koortsstuip. Toch kan het zo zijn dat u nog vragen heeft. Deze folder geeft u de gelegenheid de informatie nog eens rustig na te lezen.

Wat is een koortsstuip?

Een koortsstuip is een tijdelijke ontregeling van de functie van de hersenen. Omdat de hersenen bij kinderen nog niet volgroeid zijn, kan – onder bijzondere omstandigheden zoals koorts – de functie van de hersenen gemakkelijk ontregeld raken. Een koortsstuip treedt op bij verschillende aandoeningen die met koorts gepaard gaan. De lichaamstemperatuur is dan 38 °C of hoger. Een enkele maal heeft een kind nog geen koorts maar stijgt de temperatuur pas in de uren na de aanval. Bij alle ziekten die met koorts gepaard gaan, kunnen stuipen optreden, maar ze komen meestal voor bij infecties aan de luchtwegen, neus, keel, oren of darmen, of bij (virale) infecties. Een koortsstuip kan ook optreden na een vaccinatie, maar dit gebeurde vroeger vaker dan nu. Dit komt doordat de vaccins van nu aanzienlijk verbeterd zijn.

Ondanks het feit dat een koortsstuip eruit ziet als een epileptisch insult is een koortsstuip niet

hetzelfde als epilepsie. Hoewel het er indrukwekkend uitziet, is een koortsstuip 'slechts' een tijdelijke ontregeling van de hersenen en treedt dit alleen op bij koorts of bij een snel oplopende lichaams-temperatuur.

Wat gebeurt er bij een koortsstuip?

Bij een 'gewone' koortsstuip, ook wel een 'typische koortsstuip' genoemd, verliest een kind het bewustzijn, krijgt het symmetrische schokken in de armen en benen en wordt het gezicht vaak bleek, grijs of blauw. De ademhaling verloopt oppervlakkig, stotend en kan ook kortdurend stoppen. Zo'n typische koortsstuip duurt meestal enkele minuten en altijd minder dan tien minuten. De aanval is over als het schokken gestopt is. Na een koortsstuip kan een kind nog een tijdje heel diep slapen en slap zijn. Dit geldt zeker wanneer uw kind medicijnen heeft gekregen om de koortsstuip te stoppen.

Bij wie komt het voor?

Een koortsstuip treedt op bij kinderen in de leeftijd van zes maanden tot zes jaar. Kinderen met naaste familieleden (vader en moeder, broer of zus) die zelf als kind ook koortsstuipen hebben gehad, hebben meer kans op koortsstuipen. Daarnaast hebben kinderen die een koortsstuip hebben doorgemaakt een risico op herhaling. Ongeveer een derde van alle kinderen die wel eens een koortsstuip heeft gehad, krijgt er na nog eens een koortsstuip.

Wat zijn de gevolgen van een koortsstuip?

Over het algemeen is er geen reden tot ongerustheid, hoe angstaanjagend een koortsstuip er ook uitziet. Koortsstuipen laten geen beschadiging achter in de hersenen. Kinderen met koortsstuipen ontwikkelen zich meestal normaal. Het doormaken van een

typische koortsstuip geeft geen verhoogd risico op het later krijgen van epilepsie. Kinderen die wel epilepsie krijgen na het doormaken van een koortsstuip, hadden voor het optreden van de koortsstuip hier al aanleg voor.

Wat kunt u doen bij een koortsstuip?

Het is belangrijk dat u niet in paniek raakt en goed kijkt wat uw kind doet. Houd de tijd in de gaten wanneer dit mogelijk is. Houd de bewegingen van uw kind niet tegen en leg het kind op de zij.

Zorg dat er niets in de mond of keel zit, zodat het kind vrij kan ademen. Zorg dat het kind niet kan vallen en dat het zich niet kan stoten of bezeren. Bel altijd uw (huis)arts. Wanneer u medicatie heeft gekregen van uw arts, om aan uw kind te geven bij opnieuw optreden van een koortsstuip, kunt u dit volgens voorschrift toedienen.

Als de koortsstuip langer aanhoudt, zal de arts de stuip door toediening van medicatie proberen te stoppen. Daarnaast zal de arts op zoek gaan naar de oorzaak van de koorts en de achterliggende ziekte, voor zover mogelijk, behandelen. Het is belangrijk om met uw arts te overleggen wat u moet doen bij een eventuele volgende aanval.

Stesolid/Midazolam

Hat kan zijn dat de arts u (een recept voor) Stesolid/Midazolam heeft gegeven om aan uw kind te geven bij een nieuwe koortsstuip. Stesolid is een klein tubetje met Valium wat u rectaal (= via de anus) aan uw kind kunt toedienen.

Midazolam is een spray die in de neus toegediend kan worden. De arts spreekt met u af wanneer u dit mag geven aan uw kind. Meestal is dit wanneer een nieuwe koortsstuip optreedt die langer dan drie minuten duurt. Als de Stesolid/Midazolam vijf minuten na toedienen niet werkt en de koortsstuip dus niet gestopt is (en het schokken bij het kind dus doorgaat), moet u altijd 112 bellen.

Paracetamol

Het hebben van koorts helpt uw kind om een infectie in het lichaam te bestrijden. Paracetamol kan de lichaamstemperatuur verlagen maar behandelt niet de oorzaak van de koorts.

Vroeger werd gedacht dat de schommelingen in temperatuur een koortsstuip kunnen uitlokken en dat dit met paracetamol voorkomen kon worden. Onderzoeken laten zien dat dit niet het geval is. Paracetamol mag dus gewoon toegediend worden als het kind oncomfortabel is door koorts. De frequentie van toedienen heeft geen invloed op de kans om nogmaals een koortsstuip te krijgen binnen de ziekte-episode.

Vragen?

Voor informatie over het ziekenhuis kunt u terecht op onze internetsite: www.ghz.nl. Ook kunt u dagelijks bellen naar het algemene informatienummer (0182) 50 50 50.

Groene Hart Ziekenhuis, Locatie Gouda

Bleulandweg 10
2803 HH Gouda

Colofon

uitgave : Groene Hart Ziekenhuis, Gouda
productie : Marketing & Communicatie
augustus 2025
08.04.069